

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเปรียบเทียบต่างกลวิธีตอบรับการขอโทษในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้ คือ การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

#### 1. การเก็บข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้คือ การเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

##### 1.1 การเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องวัจนกรรม ผู้วิจัยอาจเลือกเก็บข้อมูลได้หลายวิธี เช่น การสังเกตการณ์ตามธรรมชาติ การสร้างบทสนทนาจากสถานการณ์สมมติ (role play) และการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามที่เป็นการจำลองสถานการณ์จริงแล้วให้กลุ่มตัวอย่างแสดงวัจนกรรมในสถานการณ์สมมตินั้น

การสังเกตการณ์ตามธรรมชาตินั้น สามารถทำได้ 2 วิธี คือ การบันทึกข้อมูลเป็นตัวอักษร และการบันทึกเป็นภาพหรือเสียง การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นธรรมชาติมาก แต่ใช้เวลามากกว่าจะได้ข้อมูลที่ต้องการ เช่น เฮอร์เบิร์ต (Herbert, 1989) รวบรวมข้อมูลการชมของชาวอเมริกันจำนวน 1,062 ตัวอย่างโดยใช้เวลาเก็บข้อมูลนาน 3 ปี อีกทั้งยังไม่สามารถควบคุมปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการใช้ภาษา เช่น ความหนักเบาของเนื้อหาในการสนทนา (キヤスバ—, 2000)

การสร้างบทสนทนาจากสถานการณ์สมมติ คือ การให้ผู้บอกภาษาสร้างบทสนทนาจากสถานการณ์ต่างๆที่ผู้วิจัยกำหนด โคเฮนและโอลชเทน (Cohen และ Olshtain, 1994 อ้างถึงใน อภาภรณ์ เดชวิจารณ์กิจ, 2547: 30) อธิบายข้อดีของการเก็บข้อมูลวิธีนี้ไว้ว่า ผู้วิจัยสามารถควบคุมปัจจัยที่ต้องการศึกษาได้ โดยใช้เวลาไม่มากเท่าการสังเกตการณ์ตามธรรมชาติ ข้อมูลที่ได้มีความใกล้เคียงกับการสังเกตบทสนทนาตามธรรมชาติ เนื่องจากในการแสดงบทบาทสมมติจะมีการผลัดเปลี่ยนการสนทนา (turn-talking) ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาเหมือนกับการสนทนาในสถานการณ์จริง แต่ถึงอย่างไรก็ตามยังมีข้อเสียบาง

ประการ คือ ข้อมูลที่ได้อาจมีรูปแบบภาษาที่ไม่หลากหลาย กลุ่มตัวอย่างมีการตกแต่งคำพูด และสถานการณ์ที่สมมติขึ้นขาดความเป็นธรรมชาติ

การเก็บข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมมาก ในการศึกษาวิจัยกรรมต่างๆที่ต้องใช้ข้อมูลจำนวนมาก เช่น การศึกษาเรื่องการขอร้องและการขอโทษของ บลุ่มคูลคาและโอลชเทิน (Blum-kulka และ Olshtain, 1984) ที่ใช้ผู้บอกภาษา 8 ภาษา ภาษาละ 400 คน เนื่องจากสามารถเก็บข้อมูลได้จำนวนมากใช้เวลาน้อย สะดวก ผู้วิจัยสามารถควบคุมปัจจัยที่ต้องการศึกษาได้ ทั้งปัจจัยตามตัวผู้พูด และปัจจัยทางสังคมต่างๆ ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันในเรื่องปัจจัยดังกล่าว เช่น ต้องการศึกษาวาสถานภาพของผู้ฟังมีผลต่อการแสดงวัจนกรรมตอบรับการขอโทษหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยอาจสร้างแบบสอบถามขึ้น 3 สถานการณ์ โดยในแต่ละสถานการณ์กำหนดให้ผู้ฟังมีสถานภาพต่างกัน 3 สถานภาพ ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่ามีสถานภาพแตกต่างกัน จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลวัจนกรรมตอบรับการขอโทษและวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรดังกล่าวแทนการสังเกตจากสถานการณ์จริง แต่ในขณะที่เดียวกันมีข้อเสียตามที่ทศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา (2541: 30) กล่าวไว้ คือ ขาดความเป็นธรรมชาติ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีเวลาในการพิจารณาคำตอบค่อนข้างมาก และเป็นการตอบโดยการเขียน คำตอบที่ได้จึงค่อนข้างสั้น เมื่อเทียบกับการเก็บข้อมูลวิธีอื่น

ในประเด็นที่ว่า คำตอบที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยการสนทนาจะยาวกว่าคำตอบที่ได้จากการเขียนตอบแบบสอบถาม รินเทลล์และมิทเชลล์ (Rintell และ Mitchell, 1989 อ้างถึงใน キヤスノ, 2000: 151) ได้ทำการศึกษาปัญหานี้ โดยทำการเก็บข้อมูลเรื่องการขอร้องและการขอโทษในภาษาอังกฤษจากกลุ่มตัวอย่างผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มสร้างบทสนทนาจากสถานการณ์สมมติ (พูด) และตอบแบบสอบถาม (เขียน) จากการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้ง 2 วิธีดังกล่าว พบว่าในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่นั้น คำตอบที่ได้จากการสนทนาจะยาวกว่าคำตอบที่ได้จากการเขียน แต่ในกลุ่มที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่กลับไม่พบข้อแตกต่าง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างของข้อมูลที่ได้จากการการสนทนาและการเขียนนั้น เกิดจากความสามารถทางภาษามากกว่าวิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ส่วนในประเด็นที่ว่า ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามขาดความเป็นธรรมชาติ นั้น บีบีและคัมมิงส์ (Beebe and Cumming, 1996 อ้างถึงใน キヤスノ, 2000: 151-152) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิเสธการขอร้องของชาวอเมริกัน โดยทำการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับการสนทนาบนรถไฟ พบว่าในด้านของการใช้ภาษา ความหลากหลายของการเลือกใช้กลวิธี และความยาวของคำตอบนั้น ถึงแม้คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามจะไม่ได้แสดงบทสนทนาที่เป็นธรรมชาติ แต่ก็แสดงรูปแบบมาตรฐานของการปฏิเสธ และแสดงให้เห็นถึงปัจจัยทางสังคมและ

ทางจิตใจที่น่าจะมีผลต่อการเกิดวัจนกรรมอย่างชัดเจน และยังสามารถใช้คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์วัจนกรรมการขอร้องได้

นอกจากนี้ ยะมะมิตะ (Yamashita, 1996) ที่ทำการศึกษาวิธีการเก็บข้อมูลทางภาษาศาสตร์ 6 วิธีการ ซึ่งรวมถึงการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบเติมบทสนทนา หรือ DCT (Discourse Completion Test) แบบมีตัวเลือกและแบบที่ให้ผู้ตอบเขียนเติมบทสนทนาเอง จากผลการศึกษาพบว่าข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบเติมบทสนทนาเองมีความน่าเชื่อถือมากกว่า ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเติมบทสนทนาที่มีตัวเลือก

หลังจากพิจารณารายละเอียด ข้อดีและข้อเสียของวิธีการเก็บข้อมูลต่างๆแล้ว ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามแบบเติมบทสนทนาหรือ DCT (Discourse Completion Test) ที่ถูกพัฒนาและใช้ครั้งแรกโดย บลูมคูลคา (Blum-Kulka, 1982 อ้างถึงใน Blum-Kulka, 1984) แบบที่ให้ผู้ตอบเติมบทสนทนาเอง เนื่องจากต้องการศึกษาวัจนกรรมตอบรับการขอโทษและความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษกับปัจจัยทางสังคม ได้แก่ น้ำหนักความผิดของสถานการณ์, สถานภาพของผู้ขอโทษและผู้รับการขอโทษ และความสนิทสนมระหว่างผู้ขอโทษและผู้รับการขอโทษ โดยไม่ได้มุ่งเน้นศึกษารูปแบบภาษา และใช้กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยจำนวนค่อนข้างมาก คือ 307 คน แม้ว่าข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามอาจขาดความเป็นธรรมชาติไปบ้าง แต่จากที่ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยทดลองตอบแบบสอบถามประกอบ แม้คำตอบที่ได้จะค่อนข้างสั้นแต่ก็มีลักษณะเป็นภาษาพูด สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์จัดแบ่งกลวิธีและหาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้กลวิธีตอบรับการขอโทษกับปัจจัยทางสังคมดังที่กล่าวมาได้

## 1.2 การจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

หลังจากกำหนดวิธีการเก็บข้อมูลและกำหนดกลุ่มตัวอย่างว่าเป็นนักศึกษาชาวญี่ปุ่นและชาวไทยแล้วจึงจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยคัดเลือกจากสถานการณ์ที่ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับการขอโทษและการตอบรับการขอโทษที่ผ่านมา (Blum-Kulka และ Olshtain, 1984; 池田, 1993; 生越, 1993; 金英美, 1995; ภาสพงศ์ ผิวพอใช้, 2545; วรวรรณ เฟื่องขจรศักดิ์, 2548) ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถเกิดขึ้นได้จริงชีวิตประจำวันและมีน้ำหนักความผิดแตกต่างกันอย่างชัดเจน จำนวน 3 สถานการณ์ ดังนี้

- 1) การมาสาย
- 2) การลืมนำสิ่งของที่ยืมมาคืน

### 3) การทำสิ่งของในครอบครองของผู้อื่นเสียหาย

แต่เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง 2 ภาษาและมีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงจัดทำแบบสอบถามประกอบโดยให้กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยอายุ 18-35 ปี จำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นชาวญี่ปุ่น 20 คนและชาวไทย 20 คน ประเมินสถานการณ์มาสาย, สถานการณ์ที่อีกฝ่ายลืมนำของที่ยืมตนไปมาคืน และสถานการณ์ที่อีกฝ่ายทำของของตนเสียหาย มีความผิดในระดับใด จาก 4 ระดับ คือ ไม่มีความผิด ผิดน้อย ผิดกลาง ผิดมากตามลำดับ เพื่อพิจารณาว่าสถานการณ์ความผิดที่ผู้วิจัยคัดเลือกมานั้น ในวัฒนธรรมญี่ปุ่นและวัฒนธรรมไทยจะมีระดับความผิดเหมือนกันหรือไม่ โดยมีผลการประเมินดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงผลการประเมินน้ำหนักความผิดของสถานการณ์ในวัฒนธรรมญี่ปุ่นและวัฒนธรรมไทย

สถานการณ์	น้ำหนักความผิด	ญี่ปุ่น(%)	ไทย(%)
มาสาย	ไม่ผิด	25	18
	ผิดน้อย	35	36
	ผิดปานกลาง	23	33
	ผิดมาก	8	12
ลืมนำของที่ยืมไปมาคืน	ไม่ผิด	12	11
	ผิดน้อย	31	33
	ผิดปานกลาง	36	34
	ผิดมาก	12	22
ทำของในครอบครองของผู้อื่นเสียหาย	ไม่ผิด	13.3	10
	ผิดน้อย	17.22	18
	ผิดปานกลาง	27.8	30
	ผิดมาก	41.1	42

คำชี้แจง อักษรตัวเข้ม คือ น้ำหนักความผิดที่กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบมากที่สุดในแต่ละสถานการณ์

จากตารางจะเห็นว่าทั้งกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทยประเมินระดับความผิดในแต่ละสถานการณ์ไปในทางเดียวกัน คือ กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น 35% และชาวไทย 36% เห็นว่าสถานการณ์มาสายเป็นสถานการณ์ที่มีระดับความผิดน้อยมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น 36% และชาวไทย 34% เห็นว่าสถานการณ์ที่อีกฝ่ายลืมนำของที่ยืมไปมาคืนตนเป็นสถานการณ์ที่มีระดับความผิดปานกลางมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น 41% และชาวไทย 42% เห็นว่าสถานการณ์ฝ่ายตรงข้ามทำของในครอบครองของตนเสียหายเป็นสถานการณ์ที่มีความผิดมากที่สุด

แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะเลือกสถานการณ์มาสายและลืมนำของที่ยืมไปมาคืนเป็นสถานการณ์ที่มีน้ำหนักความผิดน้อยและปานกลางในจำนวนใกล้เคียงกัน แต่จากการสัมภาษณ์หลังการทำแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าจำนวนเวลาและสิ่งของที่ยืมไปนั้นมีความสำคัญอย่าง

มากในการตัดสินว่าสถานการณ์ใดมีความผิดน้อยหรือปานกลาง หากมาสายไม่เกิน 15 นาทีถือ  
ว่าเป็นความผิดน้อย และหากของที่ยืมไปมีความสำคัญกับตนมากจะกลายเป็นความผิดปาน  
กลาง ดังนั้นในการออกแบบแบบสอบถามผู้วิจัยจึงนำข้อคิดเห็นดังกล่าวมาปรับปรุงเนื้อหา  
สถานการณ์สถานการณ์ให้มีน้ำหนักความผิดน้อยและปานกลางแตกต่างกันอย่างชัดเจน

นอกจากน้ำหนักความผิดแล้ว งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาว่า สถานภาพของผู้พูดหรือผู้รับ  
การขอโทษมีผลต่อการแสดงวจนกรรมตอบรับการขอโทษอย่างไร จรัญ พรหมอยู่ (2526: 22)  
อธิบายว่า สถานภาพ คือ ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งเกิดขึ้นตามสัมพันธภาพของบุคคลในสังคม  
สถานภาพของบุคคลมีความสำคัญต่อสังคม เพราะเป็นเครื่องกำหนดว่า แต่ละคนมีหน้าที่ความ  
รับผิดชอบอย่างไร โดยสถานภาพแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สถานภาพที่ติดตัวมาโดยกำเนิด  
เช่น เป็นผู้หญิง เป็นผู้ชาย เป็นคนธรรมดา เป็นเจ้าฟ้าชาย และสถานภาพที่ได้มาโดย  
ความสามารถหรือการกระทำ เช่น เป็นผู้แทนราษฎร เป็นข้าราชการ เป็นต้น

แต่ในสังคมญี่ปุ่นและสังคมไทยอาจมีแนวคิดเรื่องสถานภาพแตกต่างกันบางประการ  
ชิเอะ นาคาเนะ (2525: 39) กล่าวว่า สังคมญี่ปุ่นเป็นสังคมที่ยึดถือความอาวุโสเป็นหลักซึ่งเป็น  
ระบบที่มีความสำคัญในการกำหนดการดำเนินชีวิตของชาวญี่ปุ่น และถูกใช้เป็นเกณฑ์ในการ  
กำจัดลำดับอาวุโสในสังคม ในสังคมญี่ปุ่นมีการแบ่งลำดับชั้นของสังคมออกเป็น 3 ระดับอย่าง  
ชัดเจน คือ senpai (รุ่นพี่) kōhai (รุ่นน้อง) และ dōryō (รุ่นเดียวกัน) ส่วนสังคมไทย ศรีจันทร์  
วิชาตรง(2540: 141) กล่าวว่า เป็นสังคมที่ยกย่องความเป็นผู้ใหญ่หรือผู้ที่มีอายุมากกว่า ผู้วิจัย  
เห็นว่าแม้สังคมไทยไม่มีการแบ่งระดับชั้นที่ชัดเจนอย่างสังคมญี่ปุ่น แต่สังคมไทยก็ให้  
ความสำคัญกับความอาวุโสเช่นเดียวกัน

นอกจากน้ำหนักความผิดและสถานภาพแล้ว งานวิจัยนี้ยังต้องการศึกษาว่า ความสนิท  
สนมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีผลต่อการแสดงวจนกรรมตอบรับการขอโทษของชาวญี่ปุ่นและชาว  
ไทยอย่างไร ความสนิทสนมเป็นตัวบ่งชี้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังและมีความสำคัญใน  
การกำหนดพฤติกรรมทางภาษาของผู้พูดต่อผู้ฟัง เกี่ยวกับความสนิทสนม จากข้อมูลที่ได้จาก  
การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นจำนวน 212 คน และกลุ่มตัวอย่างชาวไทย 203 คน ในเรื่อง  
การใช้คำว่า 「親しい」 (shitashi) หรือความสนิทสนม ประกอบงานวิจัยเรื่อง “Self-Reference  
in Japanese and Thai: A Comparative Study” ของวรวิมล จิราสมบัติ (Chirasombutti  
Voravudhi, 1995) เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จึงอาจจะไม่  
สามารถอธิบายแนวคิดเรื่องสถานภาพของชาวญี่ปุ่นและชาวไทยได้ครอบคลุม แต่ก็ทำให้  
ตีความได้ว่า สังคมญี่ปุ่นและสังคมไทยมีแนวคิดเรื่องความสนิทสนมที่แบ่งออกเป็น 2 ประเภท  
เหมือนกัน คือ ความสนิทสนมแบบบังคับ และความสนิทสนมแบบไม่บังคับ แต่มีความแตกต่าง  
กันในการพิจารณาว่าความสัมพันธ์แบบใดเป็นความสนิทสนมแบบบังคับและไม่บังคับ กล่าวคือ  
ชาวญี่ปุ่นเห็นว่าความสัมพันธ์ 5 ประเภท คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่-ลูก, สามเณร-ภรรยา,  
ปู่ย่าตายาย-หลาน, พี่-น้องและความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักนั้น เป็นความสัมพันธ์แบบบังคับที่ต้อง  
มีความสนิทสนมเป็นพื้นฐาน ชาวญี่ปุ่นจึงไม่ใช้คำว่า 「親しい」 ที่แปลว่า “สนิท” กับ



ความสัมพันธ์แบบบังคับและใช้คำว่า 「仲がいい」 ที่แปลว่า “มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” แทนส่วนความสัมพันธ์ที่นอกเหนือไปจากความสัมพันธ์ทั้ง 5 ประเภทนี้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียนจัดเป็นความสัมพันธ์ที่มีความสนิทสนมแบบไม่บังคับจึงใช้ 「親しい」 ได้ ส่วนในสังคมไทยนั้นความสัมพันธ์ที่จัดว่าเป็นความสนิทสนมแบบบังคับ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสามี-ภรรยาและคู่รักเท่านั้น ซึ่งคนไทยเห็นว่าเป็นความสัมพันธ์ที่มีความสนิทสนมประกอบอยู่เป็นพื้นฐานแล้ว จึงไม่ใช้คำว่า “สนิท” กับความสนิทสนมแบบบังคับ ส่วนความสัมพันธ์ที่นอกเหนือไปจากนี้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่-ลูก เป็นความสนิทสนมแบบไม่บังคับ จึงสามารถใช้คำว่า “สนิท” หรือ “ไม่สนิท” ได้ สามารถกล่าวสรุปได้ดังตาราง

ตารางที่ 3.2 สรุปความสนิทสนมแบบบังคับและไม่บังคับในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

ประเภทความสนิทสนม	ญี่ปุ่น		ไทย	
แบบบังคับ	พ่อ-แม่-ลูก สามี-ภรรยา ปู่-ย่า-ตา-ยาย-หลาน พี่น้อง คู่รัก	เป็นความสัมพันธ์ที่ต้องมีความสนิทสนมเป็นพื้นฐาน ใช้ 仲がいい	สามี-ภรรยา คู่รัก	ใช้คำว่า “สนิท-ไม่สนิท” ไม่ได้
แบบไม่บังคับ	อื่นๆนอกจากข้างบน	ใช้ 親しい	อื่นๆนอกจากข้างบน	ใช้คำว่า “สนิท-ไม่สนิท” ได้

เมื่อพิจารณาแนวคิดเรื่องสถานภาพและความสนิทสนมในสังคมญี่ปุ่นและสังคมไทยแล้ว เพื่อหลีกเลี่ยงข้อแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมญี่ปุ่นและไทยทั้งในเรื่องสถานภาพและความสนิทสนม ผู้วิจัยเลือกศึกษาผู้พูดที่มีสถานภาพต่างกับผู้ฟัง 3 ระดับคือ ผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากับผู้ฟัง และผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง โดยในแต่ละสถานภาพกำหนดให้ผู้พูดไม่มีและมีความสนิทสนมกับผู้ฟัง และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในงานวิจัยนี้เป็นนักศึกษาชาวญี่ปุ่นและชาวไทยอายุระหว่าง 18-25 ปี ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ผู้ฟังเป็นบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างพบได้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด กล่าวคือ

- อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นตัวแทนของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและไม่มีความสนิทสนมกับผู้พูด
- รุ่นพี่เป็นตัวแทนของผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่าและมีความสนิทสนมกับผู้พูด
- เพื่อนร่วมห้องเป็นตัวแทนของผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและไม่มีความสนิทสนมกับผู้พูด
- เพื่อนสนิทเป็นตัวแทนของผู้ฟังที่มีสถานภาพเท่ากันและมีความสนิทสนมกับผู้พูด
- รุ่นน้องไม่ค่อยสนิทเป็นตัวแทนของผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและไม่มีความสนิทสนมกับผู้พูด
- รุ่นน้องที่สนิทเป็นตัวแทนของผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่าและมีความสนิทสนมกับผู้พูด

โดยแบบสอบถามมีโครงสร้างสถานการณ์ดังนี้

### โครงสร้างสถานการณ์ความผิด

ระดับความผิด	มาก	ทำสิ่งของในครอบครองของผู้อื่นเสียหาย
	ปานกลาง	ลืมนำสิ่งของที่อีกฝ่ายให้ยืมมาคืน
	น้อย	มาสาย

### โครงสร้างสถานภาพและความสนิทสนม

สถานภาพ / ความสนิทสนม	สูงกว่า	เท่ากัน	ต่ำกว่า
	ไม่ค่อยสนิท	เพื่อนร่วมชั้น	รุ่นน้องไม่ค่อยสนิท
สนิท	รุ่นพี่	เพื่อนสนิท	รุ่นน้องสนิท

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำโครงสร้างสถานการณ์ที่มีระดับน้ำหนักความผิดแตกต่างกัน 3 ระดับ คือ น้อย ปานกลางและมาก มาเรียบเรียงเป็นประโยคที่สมบูรณ์โดยในแต่ละสถานการณ์ได้กำหนดให้ผู้ฟังมีความแตกต่างทางสถานภาพและความสนิทสนมดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ทำให้แบบสอบถามมีสถานการณ์ทั้งสิ้น 18 สถานการณ์ โดยในแต่ละสถานการณ์จะมีคำถามให้กลุ่มตัวอย่างเขียนตอบ 2 ส่วน คือ 1) จะพูดตอบออกไปว่าอะไร 2) คิดหรือรู้สึกอย่างไรกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยคำตอบที่ได้จากส่วนที่ 2 ผู้วิจัยจะนำมาช่วยในการวิเคราะห์วิจารณ์ตอบรับการขอโทษ ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกอย่างไรต่อสถานการณ์นั้น เนื่องจากการทดลองทำแบบสอบถามประกอบ พบว่าหากพิจารณาคำตอบเพียงอย่างเดียวอาจทำให้การวิเคราะห์วิจารณ์คลาดเคลื่อน เช่น ในสถานการณ์ที่รุ่นน้องไม่สนิทมาสาย มีผู้ตอบแบบสอบถามบางคนตอบว่า “ไม่มาเสียพรุ่งนี้เลยละ” ซึ่งถ้าหากพิจารณาจากคำตอบและความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังเพียงอย่างเดียว อาจวิเคราะห์ได้ว่าคำตอบนี้เกิดจากการที่ผู้พูดต้องการประชดประชันผู้ฟัง แต่เมื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าเนื่องจากผู้พูดเห็นว่าการมาสายของรุ่นน้องที่ไม่สนิทนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อยจึงไม่ได้ถือโทษและต้องการหยอกล้อผู้ฟังให้ตกใจเล่นเท่านั้น จากนั้นจึงแปลแบบสอบถามเป็นภาษาญี่ปุ่นและผ่านการตรวจสอบโดยเจ้าของภาษา 3 คน โดยแต่ละสถานการณ์มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.3 รายละเอียดของสถานการณ์สมมติที่ใช้ในแบบสอบถามโดยสังเขป

สถานการณ์	ระดับความผิด	สถานภาพ	ความสนิทสนม
สถานการณ์ที่ 1 คุณนัดพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรึกษาเรื่องผลการเรียนแต่อาจารย์มาสาย 15 นาที โดยไม่ได้ติดต่อมาบอกก่อน	น้อย	ผู้พูด < ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 2 คุณขอนัดพบกับรุ่นพี่ที่สนิทเพื่อปรึกษาเรื่องกิจกรรมชมรม แต่รุ่นพี่มาสาย 15 นาที โดยไม่ได้ติดต่อมาบอกก่อน	น้อย	ผู้พูด < ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 3 อาจารย์ที่ปรึกษา ขอยืมหนังสือคุณไปและสัญญาว่าจะนำมาคืนในวันรุ่งขึ้น แต่เมื่อคุณไปพบอาจารย์ อาจารย์บอกว่าลืมเอามา	ปานกลาง	ผู้พูด < ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 4 รุ่นพี่ที่สนิทกันได้มาขอยืมพจนานุกรมไทย-อังกฤษไปและสัญญาว่าจะนำมาคืนในวันพรุ่งนี้ แต่รุ่นพี่ลืมเอามาคืน	ปานกลาง	ผู้พูด < ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 5 อาจารย์ที่ปรึกษา ได้มาขอยืมหนังสือที่คุณรักมากไป แต่อาจารย์ทำหนังสือหาย	มาก	ผู้พูด < ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 6 รุ่นพี่ที่สนิทกันมาขอยืมชุดสูทราคาแพงของคุณเพื่อใส่ไปในงานแต่งงานของคนรู้จัก แต่รุ่นพี่ทำชุดสูทของคุณใหม่เป็นรูขนาดใหญ่	มาก	ผู้พูด < ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 7 คุณนัดพบกับเพื่อนร่วมชั้นเพื่อปรึกษาเรื่องเรียน แต่เพื่อนมาสาย 15 นาที โดยไม่ได้ติดต่อมาบอกก่อน	น้อย	ผู้พูด = ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 8 คุณนัดพบกับเพื่อนสนิท เพื่อปรึกษาเรื่องทำรายงานของคุณ แต่เพื่อนมาสาย 15 นาที โดยไม่ได้ติดต่อมาบอกก่อน	น้อย	ผู้พูด = ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 9 เพื่อนร่วมชั้น ได้ขอยืมซีดีเพลงวงดนตรีที่คุณชอบไป และสัญญาว่าจะคืนให้ในวันถัดไป แต่เพื่อนลืมเอามาคืน	ปานกลาง	ผู้พูด < ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 10 เพื่อนสนิทมาขอยืมนิตยสารไป โดยสัญญาว่าจะนำมาคืนให้ในวันถัดไป วันรุ่งขึ้นเพื่อนลืมเอามาคืน	ปานกลาง	ผู้พูด < ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 11 เพิ่งซื้อโทรศัพท์มือถือมาใหม่ และเพื่อนร่วมชั้นซึ่งนั่งอยู่ข้างๆคุณในห้องเรียนก็ขอยืมโทรศัพท์มือถือของคุณไปดูและทำตกลงบนพื้น	มาก	ผู้พูด < ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 12 เพื่อนสนิทขอยืมวิดีโอเทปที่ถ่ายตอนไปเที่ยวกับครอบครัวที่ปารีสของคุณไป เพื่อทำรายงานเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวปารีส แต่เพื่อนทำหาย	มาก	ผู้พูด = ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 13 คุณมีนัดกับรุ่นน้องที่ไม่ค่อยสนิท เพื่อปรึกษาเรื่องกิจกรรมชมรมแต่รุ่นน้องมาสาย 15 นาที โดยไม่ได้ติดต่อมาบอกก่อน	น้อย	ผู้พูด > ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 14 คุณนัดพบกับรุ่นน้องที่สนิทเพื่อปรึกษาเรื่องงานพิเศษของคุณแต่รุ่นน้องมาสาย 15 นาที โดยไม่ได้ติดต่อมาบอกก่อน	น้อย	ผู้พูด > ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 15 รุ่นน้องที่ไม่ค่อยสนิทมาขอร้องคุณเพื่อขอยืมทีวีที่คุณหนึ่งที่ยังไม่ได้ดู คุณจึงให้ยืมไปอย่างเสียมิได้ โดยรุ่นน้องสัญญาว่าจะนำมาคืนให้ในวันถัดไป แต่ลืมนำมาคืน	ปานกลาง	ผู้พูด > ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 16 รุ่นน้องที่สนิทมาขอร้องคุณเพื่อขอยืมหนังสือนิตยสารไป โดยสัญญาว่าจะนำมาคืนให้ในวันถัดไป แต่ลืมนำมาคืน	ปานกลาง	ผู้พูด > ผู้ฟัง	สนิท
สถานการณ์ที่ 17 รุ่นน้องที่ไม่ค่อยสนิท ขอร้องคุณเพื่อขอยืมเครื่องเล่น MP3 คุณจึงให้ยืมไปอย่างช่วยไม่ได้ แต่รุ่นน้องทำหาย	มาก	ผู้พูด > ผู้ฟัง	ไม่สนิท
สถานการณ์ที่ 18 รุ่นน้องที่สนิท ขอร้องคุณเพื่อขอยืมกล้องถ่ายรูปดิจิทัลคุณจึงให้ยืมไปอย่างไม่ค่อยเต็มใจนัก แต่รุ่นน้องทำหาย	มาก	ผู้พูด > ผู้ฟัง	สนิท

คำชี้แจง ผู้พูด < ผู้ฟัง คือ ผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟัง  
 ผู้พูด = ผู้ฟัง คือ ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากับผู้ฟัง  
 ผู้พูด > ผู้ฟัง คือ ผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง



## 2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาและอายุใกล้เคียงกัน เพื่อควบคุมตัวแปรอื่นที่อาจมีผลต่อข้อมูล แต่ละกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

### กลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่น

เป็นนักศึกษาญี่ปุ่นระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุระหว่าง 18–25 ปี จำนวน 149 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศญี่ปุ่น (จังหวัดโตเกียว) ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหลักในชีวิตประจำวัน

### กลุ่มตัวอย่างชาวไทย

เป็นนักศึกษาไทยระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุระหว่าง 18–25 ปี จำนวน 158 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย (กรุงเทพมหานครและปริมณฑล) ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในชีวิตประจำวัน

## 3. การจัดระเบียบและการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 307 ฉบับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มนักศึกษาญี่ปุ่น	149 ฉบับ
กลุ่มนักศึกษาไทย	158 ฉบับ

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ โดยนับการตอบรับการขอโทษของผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คน ใน 1 สถานการณ์หรือ 1 ข้อ เป็น 1 ข้อความ

จากการวิเคราะห์ได้ข้อความทั้งสิ้น 4,933 ข้อความ จากที่ควรจะได้ คือ 5,526 ข้อความ (กลุ่มตัวอย่าง 307 คน แต่ละคนต้องตอบรับการขอโทษทั้งสิ้น 18 ข้อความ เท่ากับ  $307 \times 18 = 5,526$  ข้อความ) โดยตัดบางข้อความที่ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์จัดประเภทกลวิธีได้ออก เช่น ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนตอบโดยใช้วัจนภาษา ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนไม่ตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อความที่ได้มาวิเคราะห์จำแนกออกเป็นกลวิธีต่างๆ โดยใช้

เครื่องหมายจบลีหรือประโยคในภาษาญี่ปุ่น และเกณฑ์ความหมาย, การหยุดเว้นระยะในภาษาไทย เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งข้อความย่อย และใช้ความรู้สึก, ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เขียนอธิบายลงในส่วนที่สองของคำถามแต่ละข้อประกอบการวิเคราะห์ เนื่องจากการทดลองทำแบบสอบถามประกอบ พบว่าหากพิจารณาคำตอบเพียงอย่างเดียว อาจทำให้การวิเคราะห์กลวิธีคลาดเคลื่อน เช่น ในสถานการณ์ที่รุ่นน้องไม่สนิทมาสาย มีผู้ตอบแบบสอบถามบางคนตอบว่า “ไม่มาเสียพุงนี้เลยละ” ซึ่งถ้าหากพิจารณาจากคำตอบอย่างเดียว อาจวิเคราะห์ได้ว่าคำตอบนี้เกิดจากการที่ผู้พูดต้องการประชดประชันผู้ฟัง แต่เมื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำให้ทราบว่า ผู้พูดเห็นว่าการมาสายของรุ่นน้องที่ไม่สนิทนั้น เป็นเรื่องเล็กน้อยจึงไม่ได้ถือโทษและต้องการหยอกล้อผู้ฟังให้ตกใจเล่นเท่านั้น ผู้วิจัยจึงให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนอธิบายความรู้สึกลงในส่วนที่สองของแบบสอบถามด้วย เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามครบแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) นำข้อความที่ได้มาวิเคราะห์แบ่งออกเป็นข้อความย่อยโดยใช้เกณฑ์ทางภาษาดังที่กล่าวมา และนำข้อความย่อยทั้งหมดที่พบมาวิเคราะห์จัดแบ่งกลวิธีเพื่อพิจารณาว่า ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยมีกลวิธีตอบรับการขอโทษใดบ้าง โดยใช้ความรู้สึกของผู้ตอบแบบสอบถามที่เขียนตอบในส่วนที่ 2 ร่วมพิจารณาด้วย ดังตัวอย่าง

(ในสถานการณ์ที่เพื่อนร่วมห้องที่นั่งอยู่ข้างๆ ยืมโทรศัพท์มือถือที่ชื่อมาใหม่ไปดูและเผลอทำโทรศัพท์ตกลงบนพื้น)

- (1) “ไม่เป็นไร แต่คราวหน้าระวังด้วยละ”
- (2) 「いけど、弁償してね。」

ข้อความ (1) และข้อความ (2) เป็นการตอบรับคำขอโทษที่ได้จากสถานการณ์ ความผิดที่ผู้ขอโทษทำของในครอบครองของผู้รับเสียหายหาย ข้อความนี้ยังสามารถแบ่งออกได้เป็นอีก 2 ข้อความย่อย ดังนี้

- (1) “ไม่เป็นไร<sub>1</sub> แต่คราวหน้าระวังด้วยละ”<sub>2</sub>
- (2) 「いけど<sub>1</sub> 弁償してね<sub>2</sub>」

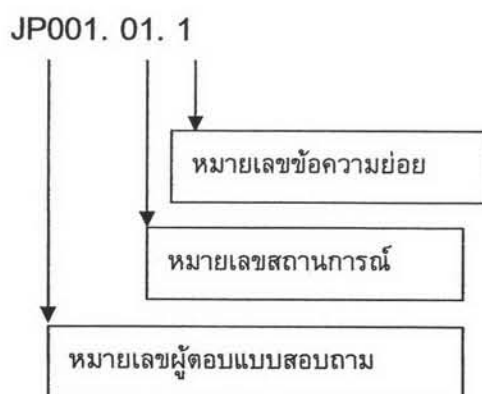
แม้ทั้งสองข้อความจะเป็นการตอบของบุคคลหนึ่ง ในสถานการณ์หนึ่ง แต่มีการใช้ภาษาในการแสดงเจตนาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยใช้ความหมายและรูปแบบการใช้ภาษาประกอบ จะสามารถแบ่งข้อความดังกล่าวได้เป็น 2 ข้อความย่อย คือ จากข้อความ (1) ข้อความย่อยที่ 1

“ไม่เป็นไร” แสดงเจตนาไม่ถือโทษ ข้อความย่อที่ 2 “แต่คราวหน้าระวังด้วยล่ะ” แสดงเจตนาตักเตือนแนะนำ เช่นเดียวกับในตัวอย่างภาษาญี่ปุ่น ข้อความ (2) มีการใช้เครื่องหมายจุลภาค (、) แสดงการจบวลี และเมื่อพิจารณาจากความหมายและเจตนาของผู้พูดแล้ว สามารถแบ่งออกเป็น 2 ข้อความย่อยได้เช่นกัน คือ ข้อความย่อที่ 1 「いゝけど」แสดงเจตนาไม่ถือโทษ และข้อความย่อที่ 2 「弁償してね」แสดงเจตนาเรียกร้องความรับผิดชอบ

จากนั้นผู้วิจัยจึงพิมพ์ข้อความตอบรับการขอโทษลงในตารางข้อมูลที่ละข้อจำนวน 18 ข้อ ตามลำดับ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษาญี่ปุ่น นักศึกษาไทย 2 ตาราง และกำหนดหมายเลขของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษาชาวญี่ปุ่น (Japanese students) แทนด้วย JP  
ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษาชาวไทย (Thai students) แทนด้วย TH

จากนั้นกำหนดหมายเลขของข้อความย่อยเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้



หลังจากการแบ่งข้อความออกเป็นข้อความย่อยด้วยเกณฑ์ที่กล่าวมาได้ข้อความและข้อความย่อยดังกล่าวต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	ชาวญี่ปุ่น	ชาวไทย
จำนวนข้อความที่ได้ทั้งหมด	2,798	2,729
ข้อความที่ประกอบด้วย 1 ข้อความย่อย	2,169	2,188
ข้อความที่ประกอบด้วย 2 ข้อความย่อย	315	255
ข้อความที่ประกอบด้วย 3 ข้อความย่อย	2	5
ข้อความที่ประกอบด้วย 4 ข้อความย่อย	0	4
ข้อความที่ประกอบด้วย 5 ข้อความย่อย	1	0

จากข้อมูลแม้จะพบข้อความที่ประกอบด้วยข้อความย่อยมากกว่า 1 ข้อความย่อยดังตาราง แต่ในการวิเคราะห์รูปแบบการตอบรับการขอโทษที่ผู้วิจัยจะทำในขั้นตอนที่ 3) นั้น ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เฉพาะข้อความที่ประกอบด้วย 2 ข้อความย่อยเท่านั้น เนื่องจากข้อความที่ประกอบด้วย 3-5 ข้อความย่อยนั้นมีจำนวนน้อยมากไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้

2) จากนั้นนำข้อความย่อยทั้งหมดมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่การใช้กลวิธี กับ ปัจจัยทางสังคม (น้ำหนักความผิด สถานภาพและสนิทสนมระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง)

3) นำข้อความที่ประกอบด้วยข้อความย่อย 2 ข้อความมาวิเคราะห์รูปแบบการตอบรับการขอโทษ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกใช้รูปแบบการตอบรับ กับ ปัจจัยทางสังคม (น้ำหนักความผิด สถานภาพและสนิทสนมระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง) เนื่องจากพบว่ากลุ่มตัวอย่างนิยมตอบแบบสอบถามด้วยข้อความที่ประกอบด้วยข้อความย่อย 2 ข้อความ และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยคิดว่ามีความแตกต่างบางประการที่น่าสนใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นและชาวไทย

การแสดงตัวอย่างข้อความที่ใช้ในการวิจัย จะนำเสนอทั้งข้อความ (การตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คนใน 1 สถานการณ์หรือ 1 ข้อ) ตามที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนมาโดยไม่มี การตัดทอนเครื่องหมายหรือเปลี่ยนแปลงการเขียนตัวอักษร เช่น จากอักษรอิระกะนะเป็นอักษรคันจิ หรืออักษรคันจิเป็นอิระกะนะ โดยจะขีดเส้นใต้เฉพาะข้อความย่อยที่เป็นกลวิธีที่กล่าวถึงเท่านั้น และในการนำเสนอข้อความที่เป็นภาษาญี่ปุ่นจะทำการแปลเป็นภาษาไทยควบคู่ไปด้วย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยจะเสนอผลเป็นคำร้อยละ ซึ่งมีวิธีคำนวณดังต่อไปนี้

$$\% = \frac{S \times 100}{N}$$

- % คือ เปอร์เซนต์การปรากฏของกลวิธีการตอบรับการขอโทษที่กล่าวถึง
- S คือ จำนวนครั้งที่กลวิธีตอบรับการขอโทษที่กล่าวถึงปรากฏ
- N คือ จำนวนกลวิธีการตอบรับทั้งหมดที่ปรากฏในข้อมูล

ในงานวิจัยฉบับนี้ การพิจารณาว่าค่าร้อยละใดมากกว่านั้น ค่าร้อยละนั้นจะต้องมีค่ามากกว่าคิดเป็นร้อยละ 10 ขึ้นไป เช่น  $50\% > 40\%$  และ  $80\% > 70\%$  เป็นต้น